EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.11.2021
COM(2021) 687 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELi puidumäärus), komisjonile delegeeritud volituste rakendamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE
Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELi puidumäärus), komisjonile delegeeritud volituste rakendamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Määrusega (EL) nr 995/2010[1] (edaspidi „ELi puidumäärus“ või „määrus“) keelatakse ebaseaduslikult ülestöötatud puidu ja sellisest puidust valmistatud toodete turule laskmine. ELi puidumäärus on osa suurest hulgast meetmetest, mis võeti kasutusele FLEGTi tegevuskavaga,[2] mis on ELi terviklik vastus ulatuslikule ebaseadusliku raie probleemile ja selle laastavale mõjule metsade jaoks. Samuti aitab see vähendada raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevaid heitkoguseid ning edendab metsade rolli elurikkuse säilitamisel, nende säästvat majandamist ja metsade süsinikuvarude suurendamist arengumaades.

ELi puidumäärusega on kehtestatud kolm kohustust:

1. määrusega on keelatud ebaseaduslikult ülestöötatud puidu (st ülestöötamise riigis kohaldatavaid õigusakte rikkudes ülestöötatud puit) või sellest valmistatud puittoodete turule laskmine;

2. määrusega nõutakse, et esimest korda ELis puitu ja puittooteid turule laskvad ettevõtjad peavad rakendama nõuetekohast hoolsust, st tegema riskihindamise, millega tagatakse, et ELi turule lastakse ainult seaduslikult ülestöötatud puitu (ülestöötamise riigis kohaldatavaid õigusakte järgides ülestöötatud puit) ja sellest valmistatud puittooteid;

3. määrusega kohustatakse juba ELi turule lastud puidu ja puittoodetega kauplejaid pidama arvestust oma tarnijate ja klientide üle (jälgitavuse nõue).

ELi puidumäärus hõlmab laia valikut puittooteid, mis on ELi kombineeritud nomenklatuuri koode kasutades loetletud määruse lisas. Sellega on ka ette nähtud, et komisjon tunnustab järelevalveorganisatsioone, kes tagavad ettevõtjatele toimivad nõuetekohase hoolsuse süsteemid ja aitavad neil oma kohustusi täita.

ELi puidumäärus võeti vastu 2010. aasta detsembris ja seda hakati kohaldama 3. märtsil 2013. Kõnealusel ajavahemikul võttis komisjon vastu kaks teisest õigusakti. Esimene on komisjoni 6. juuli 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 607/2012,[3] milles käsitletakse nõuetekohase hoolsuse süsteemi üksikasjalikke eeskirju ning

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 295, 12.11.2010, lk 23).
[2] Komisjoni teatis nõukogule ja Euroopa Parlamendile: „Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT) – ELi tegevuskava ettepanek“ (COM/2003/0251 final).
[3] Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 607/2012 (ELT L 177, 7.7.2012, lk 16–18).

järelevalveorganisatsioonide suhtes tehtavate kontrollide sagedust ja laadi ning mis võeti vastu ELi puidumääruse artikli 18 lõike 2 ning otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) artiklite 5 ja 7 kohaselt. Teine on komisjoni 23. veebruari 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 363/2012[4] määrusega (EL) nr 995/2010 ette nähtud järelevalveorganisatsioonide tunnustamist ja sellise tunnustuse tühistamist käsitlevate menetluseeskirjade kohta ning see määrus võeti vastu ELi puidumääruse artikli 8 lõike 7 kohaselt.

2. ÕIGUSLIK ALUS

ELi puidumääruse artikli 6 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon võib võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad täiendavaid asjakohaseid ohuhindamiskriteeriumeid, mis võivad olla vajalikud lisaks ELi puidumääruses nimetatutele. ELi puidumääruse artikli 8 lõikes 7 on sätestatud võimalus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada menetluseeskirju, mis käsitlevad järelevalveorganisatsioonide tunnustamist või sellise tunnustuse tühistamist, kui kogemused seda nõuavad. ELi puidumääruse artikli 14 kohaselt võib komisjon võtta vastu delegeeritud õigusakte lisas sätestatud puidu ja puittoodete nimekirja muutmiseks ja täiendamiseks.

ELi puidumääruse artikli 15 lõikes 1 on sätestatud, et komisjonile antakse alates 2. detsembrist 2010 seitsmeks aastaks õigus võtta vastu artikli 6 lõikes 3, artikli 8 lõikes 7 ja artiklis 14 osutatud delegeeritud õigusakte. Määrusega nähakse ühtlasi ette, et volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, st seitsmeks aastaks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas ELi puidumääruse artikliga 16 tagasi võtab. Seega pikendati volituste delegeerimist viimati automaatselt 2. detsembrist 2017 kuni 1. detsembrini 2024.

ELi puidumääruse artikli 15 lõikes 1 on ühtlasi sätestatud, et komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kolm kuud enne kolmeaastase ajavahemiku lõppu pärast ELi puidumääruse kohaldamise kuupäeva, mis oli 3. märtsil 2013. Komisjon tegi seda 18. veebruaril 2016[5].

Artikli 15 lõikes 1 viidatakse vaid esimesele aruandlustähtajale, mis on kolm kuud enne kohaldamiskuupäevale järgneva kolmeaastase perioodi lõppu (st detsember 2015), ning kolmeaastane aruandeperiood ei ole kooskõlas seitsmeaastase pikendusperioodiga. Sellele vaatamata võib delegeeritud volitusi käsitleva aruandetava[6] ning ingliskeelses originaaltekstis kolmeaastase ajavahemiku kohta

[4]Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 363/2012 (ELT L 115, 27.4.2012, lk 12–16).

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52016DC0060

[6] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppele (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1) lisatud ühisseisukoha punkti 17 kokkulepitud standardklausleid järgivate sätetega nähakse ette, et komisjon koostab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne iga ajavahemiku lõppu.

kasutatud määramata artikli põhjal järeldada, et komisjon peaks esitama aruande delegeeritud volituste kasutamise kohta aru iga kolme aasta järel.

Sellele arusaamale tuginedes esitas komisjon 18. veebruaril 2019[7] teise aruande volituste delegeerimise kohta ja esitab käesoleva kolmanda aruande.

3. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE

ELi puidumääruse kohaldamisele järgnenud kolmandal perioodil kuni käesoleva aruande vastuvõtmise kuupäevani ei rakendanud komisjon oma delegeeritud volitusi.

Komisjon on teinud toimivuskontrolli, et hinnata ELi puidumääruse ja FLEGTi määruse tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust, sidusust ja ELi lisaväärtust. Toimivuskontrolli tulemusi kasutati paralleelses mõju hindamise uuringus, mis aitab kindlaks teha ja analüüsida selliste ELi regulatiivsete ja mitteregulatiivsete nõudlusega seotud lisameetmete võimalusi, mis võiksid muuta tarneahela läbipaistvamaks ning minimeerida ELi turule lastud toodete ja kaupadega seotud raadamise ja metsade seisundi halvenemise ohtu.

Toimivuskontrolliga seotud konsultatsioonide ühe tegevussuunana algatati avalik konsultatsioon, mis kestis 3. septembrist kuni 26. novembrini 2020. Konsultatsiooniprotsessi peamised eesmärgid olid i) kinnitada toimivuskontrolli ulatust, ii) koguda asjaomastelt sidusrühmadelt faktilist teavet ELi puidumääruse ja FLEGTi määruse rakendamise kohta, et täiendada toetava uuringu raames tehtud dokumendipõhiseid uuringuid, ning iii) paluda sidusrühmadel esitada oma seisukohad ELi puidumääruse ja FLEGTi määruse tulemuslikkuse, tõhususe, sidususe, asjakohasuse ja ELi lisaväärtuse kohta.

Toimivuskontrolli tulemused on üks kahest lisast ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus teatavate asjakohaste raadamise ja metsade seisundi halvenemisega seotud kaupade ja toodete kohta, mis eeldatavasti võetakse vastu 2021. aasta neljandas kvartalis.

[7] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0086&qid=1627399826193